

Toivonen Yhtiöt Oy

Vironvuorten jätteenkäsittelykeskuksen ympäristövaikutusten arviointiohjelma

Tiivistelmä
21.10.2005

SUUNNITTELUKESKUS OY

TOIVONEN YHTIÖT OY
VIRONVUORTEN JÄTTEENKÄSITTELYKESKUS
YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTI
ARVIOINTIOHJELMAN TIIVISTELMÄ

Hanke: Jätteenkäsittelykeskuksen rakentaminen Viljakkalan Vironvuorille

Sijainti: Viljakkalan kunta, noin kuusi kilometriä kirkonkylästä itään.

Hankkeesta vastaava: Toivonen Yhtiöt Oy
Osoite: Tauskonkatu 30, 33720 Tampere
Puh: (03) 3464 252
Fax: (03) 3170 741
GSM: 050 589 5107
Yhteyshenkilö: projektipäällikkö Ossi Sippola
Sähköposti: osippola.toivonenyhtiot@elisanet.fi

Konsultti: Suunnittelukeskus Oy
Osoite: Pyhäjärvenkatu 1, 33200 Tampere
Puh: 010 409 6700
Fax: 010 409 6730
Yhteyshenkilö: suunnittelija Perttu Hyöty
Sähköposti: etunimi.sukunimi@suunnittelukeskus.fi

Yhteysviranomainen: Pirkanmaan ympäristökeskus
Osoite: Rautatienkatu 21 b, PL 297, 33101 Tampere
Puh: (03) 242 0111
Fax: (03) 242 0266
Yhteyshenkilö: ylitarkastaja Leena Ivalo
Sähköposti: etunimi.sukunimi@ymparisto.fi

Kirjalliset mielipiteet pyydetään osoittamaan yhteysviranomaiselle joko yllä olevaan postiosoitteeseen tai sähköpostitse kirjaamo.pir@ymparisto.fi.

Kartta-aineistot: Copyright Maanmittauslaitos. Aineiston kopiointi ilman Maanmittauslaitoksen lupaa on kielletty.

Kansikuva: Toivonen Yhtiöt Oy:n Ruskon jätteenlajittelulaitoksen toimintoja. Copyright Toivonen Yhtiöt Oy.

TIEDOT HANKKEESTA

Hankkeen tausta ja tarkoitus

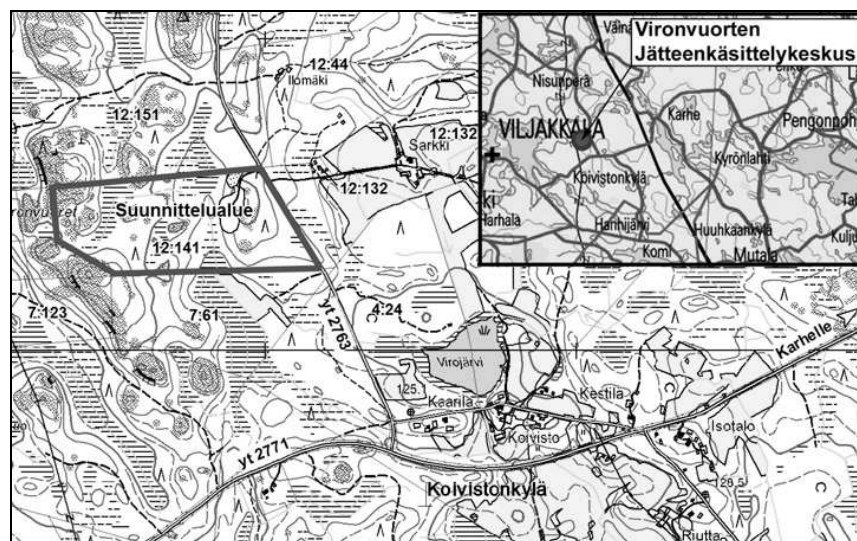
Hankkeesta vastaava Toivonen Yhtiöt Oy on jätteenkäsittelytoimintaan sekä purku-urakointiin erikoistunut perheyritys, joka toimii etenkin purku-urakoinnin saralla valtakunnanlaajuisesti. Yhtiöllä on Tampereella Ruskon teollisuusalueella jätteenkäsittelykeskus ja Myllypuron teollisuusalueella vuonna 2004 käyttöön otettu jätteen siirtokuormausasema. Molemmissa laitoksissa otetaan vastaan rakennus- ja purkujätettä sekä kaupan ja teollisuuden kuivajätettä.

Toivonen Yhtiöt Oy suunnittelee perustettavaksi jätteenkäsittelykeskusta ja hyödyntämiskelvottoman jätteen loppusijoitusalueutta Viljakkalan Vironvuorten alueelle. Vironvuorten jätteenkäsittelykeskuksessa otetaan vastaan ja käsitellään rakennusten uudis- ja korjausrakentamisesta sekä purkutoiminnassa syntyvää jätettä sekä kaupan ja teollisuuden pakkaus- ja kuivajätettä. Vaihtoehdossa kaksi otetaan vastaan ja käsitellään myös erilliskerättyä puujätettä. Lisäksi otetaan vastaan loppusijoitettavaksi hyödyntämiskelvotonta jätettä hankkeesta vastaavan Ruskon lajittelulaitokselta. Pääosa vastaanotettavasta jätteestä tuodaan esimurskattuna irtotiheyden lisäämiseksi ja kuljetusten tehostamiseksi.

Vironvuorten jätteenkäsittelykeskuksen on tarkoitus muodostaa hankkeesta vastaavan Toivonen Yhtiöt Oy:n muiden jätteenkäsittelykeskusten, Tampereen Ruskon ja Myllypuron laitosten, kanssa toimiva kokonaisuus, joka täyttäisi jätehuollon tulevaisuuden vaatimukset käsittelyn, kuljetuksen ja loppusijoituksen osalta. Vironvuorten jätteenkäsittelykeskuksen tarkoituksena on parantaa etenkin rakennusjätteen hyödyntämistä.

Hankkeen sijainti ja maankäyttötarve

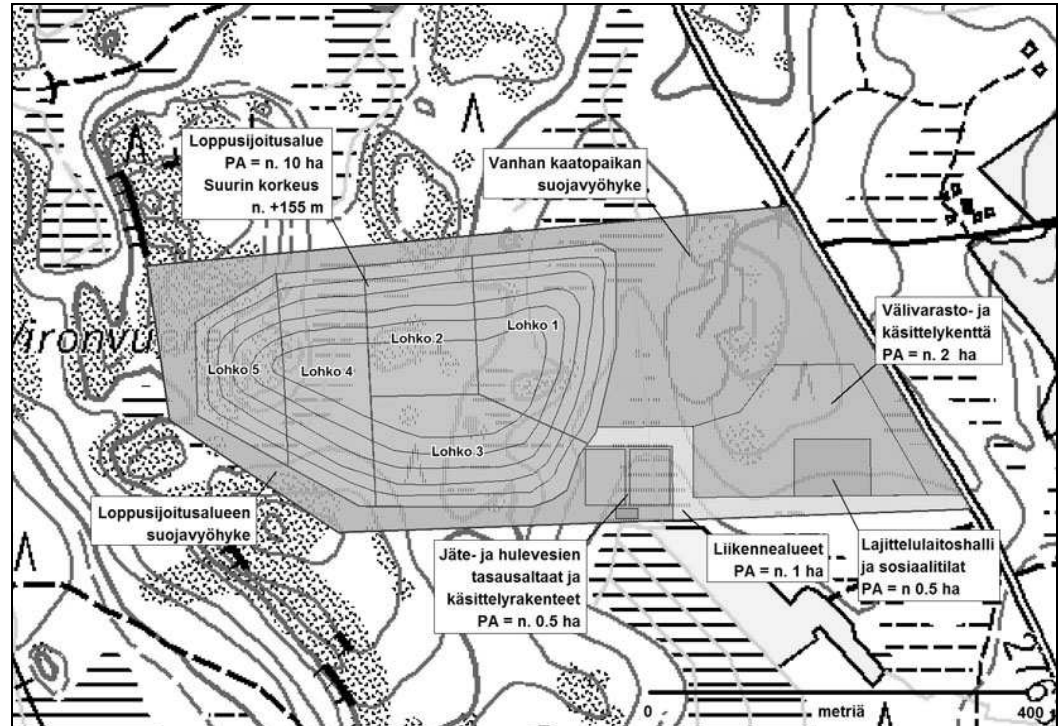
Hanke sijaitsee noin kuusi kilometriä Viljakkalan kirkolta itään, Viljakkalan kylän tilalla Ylisorvari Rn:o 12:141 yksityishenkilöiden omistamien Viljakkalan kylän tilojen Rn:o 7:61 ja Rn:o 7:123 pohjoispuolella, yhdystien 2763 varrella. Hankkeen sijainti on esitetty kuvassa 1.

Kuva 1. Hankkeen yleissijainti.

Hankkeen kuvaus

Jätteenkäsittelykeskuksen kokonaispinta-ala on noin 22 hehtaaria, josta loppusijoitusalueen osuus on noin 10 hehtaaria, välivarasto- ja käsittelykenttien osuus noin 2 hehtaaria, lajittelulaitoshallin osuus noin 0,5 hehtaaria ja liikennealueiden noin 1 hehtaari. Hankkeen alustava yleissuunnitelma on esitetty kuvassa 2.

Kuva 2. Vironvuorten jätteenkäsittelykeskuksen alustava yleissuunnitelma.

Jätteenkäsittelykeskuksen toteuttaminen edellyttää pintamaakerroksen poistamista sekä kalliokiviaineksen louhintaa kaikilla keskukseen kuuluvilla rakennettavilla alueilla, pääasiassa loppusijoitusalueen rakentamiseen liittyen. Maa- ja kiviainesten poisto ja louhinta tehdään vaiheittain viidessä osassa siten, että toimintaa on kunkin jakson alussa noin 3-4 kuukauden pituisena ajanjaksona. Ensimmäisessä vaiheessa, jossa rakennettavat alueet ovat pinta-alaltaan suurimmat ja toiminta on vasta alkamassa, leikkaus ja louhinta vievät enemmän aikaa, arviolta puoli vuotta. Kiviaineksen rikotus ja murskaus pyritään tekemään samassa aikataulussa louhinnan kanssa.

Vironvuorten jätteenkäsittelykeskuksessa otetaan vastaan ja käsitellään rakennusten uudis- ja korjausrakentamisesta sekä purkutoiminnasta syntyvää jätettä sekä kaupan ja teollisuuden pakkaus- ja kuivajätettä. Vaihtoehdossa kaksi otetaan vastaan ja käsitellään myös erilliskerättyä puujätettä. Lisäksi otetaan vastaan loppusijoitettavaksi hyödyntämiskelvotonta jätettä hankkeesta vastaavan Ruskon lajittelulaitokselta. Pääosa vastaanotettavasta jätteestä tuodaan esimurskattuna irtotiheyden lisäämiseksi ja kuljetusten tehostamiseksi. Vastaanotettavan jätteen määrä on vaihtoehdossa 1 enintään 160 000 tonnia vuodessa ja vaihtoehdossa 2 enintään 190 000 tonnia vuodessa. Jätteistä erotellaan materiaalina ja kierrätyspolttoaineena hyödynnettävät jätteet ja hyötykäyttöön kelpaamaton jäte loppusijoitetaan alueelle. Loppusijoitettavan jätteen määrä on kummassakin vaihtoehdossa enintään 40 000 tonnia vuodessa. Asbestipitoisen jätteen osuus on enintään 1 000 tonnia vuodessa. Loppusijoitusalueita rakennetaan yhteensä noin 10 hehtaaria, mikä vastaa noin

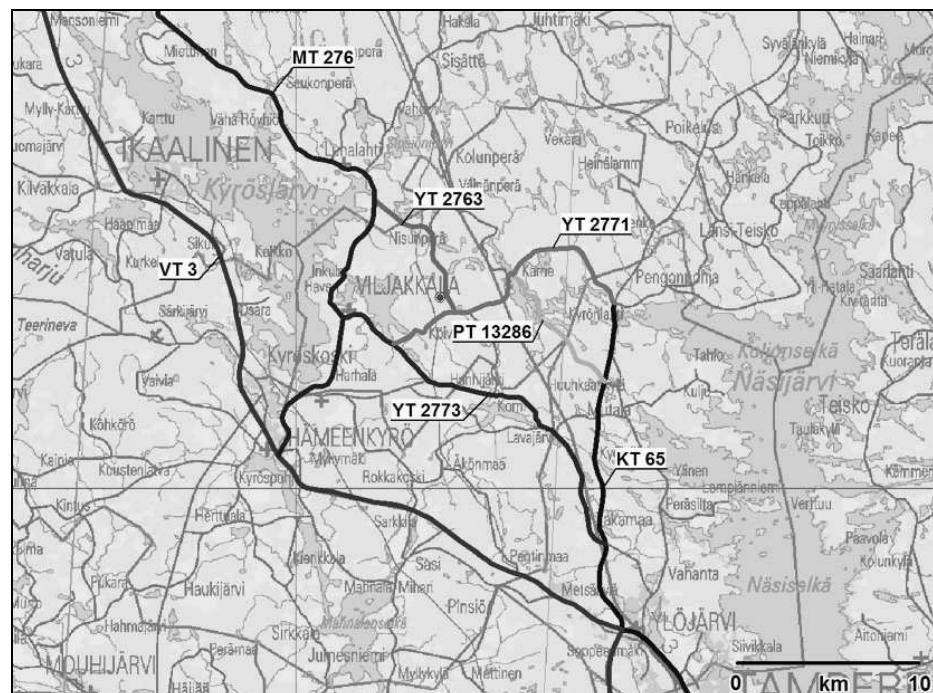
miljoonan kuutiometrin täyttötilavuutta, minkä arvioidaan vastaavan 30 vuoden tarvetta. Alueelle ei sijoiteta ongelmajätteitä pl. asbestipitoinen jäte, joka voidaan sijoittaa tavanomaisen jätteen kaatopaikalle. Jätteenkäsittelykeskuksen jäte- ja suotovedet käsitellään laitosmaisesti sekä laskeuttamalla.

Hankkeen elinkaari määräytyy loppusijoitusalueen täyttymiseen kuluvan ajan perusteella. Suunnittelulla mitoituksella kokonaistäyttötilavuus arvioidaan saavutettavan noin 30 vuoden kuluessa. On kuitenkin todennäköistä, että vuosittain loppusijoitettavan jätteen määrä on keskimäärin mitoitussarvoa pienempi, koska jätteen määrän arvioidaan tulevaisuudessa vähentyvän ja jätteen lajittelun ja hyödyntämisasteen kehittyvän. Käsittelykeskus on tarkoitettu otettavan käyttöön vaiheittain siten, että ensimmäisessä vaiheessa toteutetaan jätteiden käsittelyyn ja lajitteluun tarvittavat rakenteet sekä loppusijoitusalueen ensimmäinen osa ja myöhemmissä vaiheissa yksi loppusijoitusalueen osa kussakin.

Liikenne

Hankkeen aiheuttamat liikennemäärät vaihtoehdossa 1 (mitoitusmäärä 160 000 t/a) ovat noin 15 yhdistelmäajoneuvoa yhteen suuntaan vuorokaudessa, eli kokonaisliikenne jäte- ja materiaalikuljetusten osalta on noin 30 yhdistelmäajoneuvoa vuorokaudessa. Tämän lisäksi liikennettä aiheutuu jätteenkäsittelykeskuksen työmatka- yms. liikenteestä noin 30 henkilöautoa vuorokaudessa. Vaihtoehdossa 2 (mitoitusmäärä 190 000 t/a) liikennettä aiheutuu vaihtoehdon 1 mukaisen toiminnan lisäksi puhtaan puujätteen sekä käsitellyn puuhakkeen kuljetuksista. Vaihtoehdossa 2 kokonaisliikenteen määräksi arvioidaan 30 yhdistelmäajoneuvoa, 30 henkilöautoa sekä 34 kuorma-autoa vuorokaudessa.

Kuljetukset on tarkoitus hoitaa arkipäivisin kello 07.00-22.00. Jätettä tuovia ajoneuvoja on tarkoitus käyttää muualla hyödynnettävän materiaalin kuljettamiseen pois jätteenkäsittelykeskuksesta, mikä osaltaan tehostaa kuljetuksia ja vähentää liikennettä. Kuljetusreitteinä tarkastellaan useita vaihtoehtoja, jotka on esitetty *kuvassa 3*.

Kuva 3. Tarkasteltavat kuljetusreittivaihtoehdot.

Maankäytön suunnitelmat

Hankkeen alueella ei ole voimassa olevassa Pirkanmaan 3. seutukaavassa eikä Pirkanmaan 1. maakuntakaavaehdotuksessa merkintöjä. Alueella ei ole myöskään voimassa olevaa osayleiskaavaa eikä asemakaavaa.

Hanke liittyy kuitenkin keskeisesti oikeusvaikutteiseen osayleiskaavaan, jonka laatimista Viljakkalan kunnanhallitus päätti kokouksessaan 29.8.2005 ehdottaen Viljakkalan kunnanvaltuustolle. Osayleiskaavassa tarkastellaan kunnan omistuksessa olevat Viljakkalan kylän kiinteistöt Ylisorvari Rn:o 12:141, jonne hanke sijoittuu, sekä Savusilta Rn:o 5:57, joka sijaitsee Viljakkala-Karhe välisen yhdystien 2771 varressa ja jonka alueelta kunta on varautunut osoittamaan teollisuustontteja. Em. kiinteistöjen lisäksi kaava käsittäisi näiden kiinteistöjen väliin jäävät alueet. Osayleiskaava-alueen kokonaispinta-ala on noin 120 hehtaaria.

YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTIMENETTELY

Yleistä

Ympäristövaikutuksilla tarkoitetaan hankkeen mahdollisia vaikutuksia muun muassa tarkastelualueen luonnonympäristöön sekä asukkaiden elinoloihin. Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä edellyttää arviointimenettelyn soveltamista jätteen fysikaalis-kemiallisen käsittelyn hankkeissa, kun vuotuinen jätemäärä on yli 20 000 tonnia. YVA-menettely jakautuu kahteen vaiheeseen: arviointiohjelma ja arviointiselostus.

Arviointiohjelma on suunnitelma siitä, miten hankkeen ympäristövaikutukset arvioidaan. Arviointiohjelmassa esitetään tiedot hankkeesta ja sen tarkoituksesta, esitellään erilaiset toteuttamisvaihtoehdot sekä määritellään tarkasteltavat ympäristövaikutukset.

Arviointiselostuksessa tarkennetaan arviointiohjelman tietoja sekä kuvataan eri vaihtoehtojen vaikutukset. YVA-ohjelma ja –selostus asetetaan julkisesti nähtäville ja niiden esilläolosta kuulutetaan lausuntojen ja mielipiteiden antamista varten. Sekä arviointiohjelman että –selostuksen nähtävillä olon aikana järjestetään yleisötilaisuus, joissa esitetään ohjelmavaiheessa arviointityön sisältö ja selostusvaiheessa keskeiset arvioinnin tulokset. Arviointimenettely päättyy yhteysviranomaisen antamaan lausuntoon YVA-selostuksesta.

Arvioitavat vaihtoehdot

Ympäristövaikutusten arviointiin otetut vaihtoehdot ovat

- 0-vaihtoehto: Hanketta ei toteuteta. Hankkeesta vastaava jatkaa lajittelutoimintaansa nykyisissä laitoksissa ja toimittaa loppusijoitettavat jätteet olemassa oleville loppusijoitusalueille.
- 1-vaihtoehto: Hanke toteutetaan suunnitelluilla toiminnoilla ja suunnitellulla laajuudella. Käsiteltävän jätteen määrä on 140 000 t/a ja suoraan loppusijoitettavan jätteen määrä 20 000 t/a. Loppusijoitusalueelle kokonaisuudessaan sijoitettavan jätteen määrä on 40 000 t/a.
- 2-vaihtoehto: Hanke toteutetaan siten, että vaihtoehdossa 1 mukana olevien toimintojen lisäksi jätteenkäsittelykeskuksessa keskitytään puhtaan puujätteen vastaanottoon ja käsittelyyn. Käsiteltävän jätteen määrä on 170 000 t/a ja suoraan loppusijoitettavan jätteen määrä 20 000 t/a. Loppusijoitusalueelle kokonaisuudessaan sijoitettavan jätteen määrä on 40 000 t/a.

Vaihtoehdolle 1 ja 2 muodostuu vielä alavaihtoehtoja liikenteen vaikutusten osalta, koska arvioinnissa on mukana useita kuljetusreittivaihtoehtoja.

Ympäristövaikutusten arvioiminen

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä arvioidaan hankkeen aiheuttamia välittömiä ja välillisiä vaikutuksia, jotka kohdistuvat:

- Ihmisten terveyteen, elinoloihin ja viihtyvyyteen;
- Maaperään, vesiin, ilmaan, ilmastoon, kasvillisuuteen, eliöihin ja luonnon monimuotoisuuteen;
- Yhdyskuntarakenteeseen, rakennuksiin, maisemaan, kaupunkikuvaan ja kulttuuriperintöön;
- Luonnonvarojen hyödyntämiseen; sekä
- Edellä mainittujen tekijöiden keskinäisiin vuorovaikutussuhteisiin.

Vaikutukset arvioidaan asiantuntijatyönä, joka perustuu olemassa oleviin tietoihin tarkastelualueesta, vastaavien hankkeiden toteutuksesta saatuihin tietoihin sekä arviointityön aikana tehtäviin lisäselvityksiin.

Vaikutusalue

Vaikutusalueen laajuus vaihtelee eri vaikutusten kohdalla. Välittömien vaikutusten on arvioitu ulottuvan noin 500...1000 metrin etäisyydelle hankealueesta, millä rajauksella arvioidaan mm. vaikutuksia luontoon. Vaikutusalue rajataan kuitenkin kunkin vaikutuksen osalta sopivimmaksi. Esimerkiksi pinta- ja pohjavesiin kohdistuvia vaikutuksia arvioitaessa vaikutusalueen rajauksessa otetaan huomioon valuma-alueet, valumareitit ja pohjavesisuhteet ja liikenteen aiheuttamia vaikutuksia arvioidaan kaikilla tieosuuksilla, joilla hankkeen aiheuttama liikenne aiheuttaa selviä lisäyksiä liikennemääriin. Sosiaalisia vaikutuksia arvioitaessa vaikutusalueen rajausta vaihtelee eniten, mutta niissä pyritään keskittymään Viljakkalassa esiintyviin vaikutuksiin.

AIKATAULU

Arviointimenettelyn aikataulu on esitetty *kuvassa 4*. Arviointimenettely käynnistyi yhteysviranomaisen kuulutuksella lokakuussa 2005 ja menettelyn on arvioitu päättyvän yhteysviranomaisen lausuntoon arviointiselostuksesta loppuvuodesta 2006.

AIKA- TAULU	ARVIOINTIMENETTELYN VAIHE
09/2005	YVA-OHJELMA TOIMITETAAN YHTEYSVIRANOMAISELLE
10-11/2005	YHTEYSVIRANOMAINEN KUULUTTAA YVA- MENETTELYN KÄYNNISTÄMISESTÄ SEKÄ ASETTAA YVA-OHJELMAN NÄHTÄVILLE - NÄHTÄVILLÄ OLO NOIN 1.5 KK - HANKKEESTA VASTAAVA JÄRJESTÄÄ YLEISÖTILAISUUDEN - LAUSUNNOT JA MUISTUTUKSET YVA- OHJELMASTA NÄHTÄVILLÄ OLOIN AIKANA
11-12/2005	YHTEYSVIRANOMAISEN LAUSUNTO YVA-OHJELMASTA 1 KK
01-06/2006	YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTITYÖ JA ARVIOINTISELOSTUKSEN LAATIMINEN
06-08/2006	ARVIOINTISELOSTUS NÄHTÄVILLÄ JA LAUSUNNOILLA 2 KK AJAN
08-10/2006	YHTEYSVIRANOMAISEN LAUSUNTO YVA-SELOSTUKSESTA 2 KK
10/2006	ARVIOINTIMENETTELY PÄÄTTYY

Kuva 4. Ympäristövaikutusten arvioinnin aikataulu.